49678 ـ آیا الله ـ سبحانه و تعالی ـ در شب نیمه‌ی شعبان به آسمان دنیا نزول می‌فرماید؟

سوال

آیا این درست است که الله متعال در شب نیمه‌ی شعبان به آسمان دنیا نزول می‌کند و و همه‌ی مردم را می‌بخشد جز دو گروه: کافر و کسی که از برادر مسلمانش کینه به دل دارد؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

این موضوع در برخی احادیث وارد شده، اما علما در صحت این احادیث ایراد وارد کرده‌اند و درباره‌ی فضیلت شب نیمه‌ی شعبان هیچ حدیث صحیحی وارد نشده است.

از ابوموسی اشعری ـ رضی الله عنه ـ از پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ روایت است که فرمودند: الله در شب نیمه‌ی شعبان [بر بندگان] متجلی می‌شود و همه‌ی خلق را می‌آمرزد مگر مشرک یا مُشاحن به روایت ابن ماجه (۱۳۹۰). مشاحن کسی است که میان او و برادرش دشمنی است.

و در الزوائد آماده است که: سند آن به سبب ضعف عبدالله بن لهیعه و تدلیس ولید بن مسلم، ضعیف است.

در این حدیث اضطراب هست چنانکه دارقطنی در العلل (۶/ ۵۰ – ۵۱) بیان نموده، و گفته است که این حدیث ثابت نیست.

این حدیث همچنین از طریق معاذ بن جبل و عائشه و ابوهریره و ابوثعلبه‌ی خشنی و دیگران روایت شده که هیچ یک از طرق آن خالی از ضعف نیست و ضعف برخی نیز بسیار شدید است.

ابن رجب حنبلی می‌گوید:

در فضیلت شب نیمه‌ی شعبان احادیث متعددی وارد شده که علما درباره‌اش اختلاف کرده‌اند و اکثریت آن را ضعیف دانسته‌اند و ابن حبان برخی از این احادیث را صحیح دانسته لطائف المعارف (۲۶۱).

نزول الله متعال به آسمان دنیا مخصوص نیمه‌ی شعبان نیست، بلکه در صحیحین و دیگر کتب حدیث نزول خداوند به آسمان دنیا در یک سوم پایانی همه‌ی شب‌ها ثابت شده که شب نیمه‌ی شعبان نیز شامل آن می‌شود.

برای همین هنگامی که از عبدالله بن مبارک درباره‌ی نزول الله متعال در شب نیمه‌ی شعبان پرسیدند، ایشان به سائل گفت: ای ضعیف! فقط شب نیمه [شعبان]؟ در همه‌ی شب‌ها نزول می‌فرماید.

این را ابوعثمان صابونی در اعتقاد اهل السنة (۹۲) روایت کرده است.

عقیلی ـ رحمه الله ـ می‌گوید:

درباره‌ی نزول پروردگار در شب نیمه‌ی شعبان احادیثی وارد شده که در آن ضعف است، اما درباره‌ی نزول هر شب پروردگار احادیث صحیح و ثابت روایت شده، بنابراین ان شاءالله شب نیمه‌ی شعبان نیز در آن داخل است. الصعفاء (۳/ ۲۹).

همینطور به پاسخ سوال شماره ۸۹۰۷ مراجعه نمایید.